

# Kémkedésre fordították Mindszentyék a „jótékonyság” ürügyén összeharácsolt pénzt

120.000 dollárral károsították meg Mindszenty valutaüzelvei a magyar népet

A fasizta múltú, hazaféltető Mindszentyről a Sárga könyv adatai nyomán lehull az álarc. A megrázó dokumentum-gyűjtemény utolsó fejezete Mindszentynek egy másik, az előbbiekkel szorosan összefüggő oldalát mutatja meg: a dollárcsempészt, a valutaüzért. Politikai céljai megvalósításához igen jelentékeny anyagi erőforrások felett rendelkezett.

1945 óta Mindszenty minden külföldi útjáról jelentős dollárösszegeket hozott haza magának, amelyeket a fennálló rendelkezések értelmében be kellett volna jelentenie. 1945-ben tízezer dollárt vett át Montini vatikáni államtitkártól. Ugyancsak magához vett ötezer dollárt abból az összegből, amelyet Amerikában élő magyarok gyűjtöttek a háborúsujtóta óhaza lakosságának. Ebből

a tízezer dollárból nyolcszázat jelentett be a Magyar Nemzeti Banknál, tízezer dollárt püspökei között osztott szét, háromszáz dollárt politikai tervei

## Ami Mindszentyt és Eszterházyt összekötötte

Mindszenty 1947-es amerikai útja anyagi szempontból minden korábbi utazásánál eredményesebb volt:

harmincezer dollárral tért vissza Magyarországra. Saját állítása szerint az összeg amerikai magyarok adományaiból gyűlt össze. Az igazság viszont az, hogy rövid amerikai tartózkodása alatt semmiféle gyűjtés nem folyt. Az összeg tehát jórészt kétségkívül más forrásból származik. Tízezer dollár csekkben, tízezer dollár bankjegyen: így osztott meg a hatóságok elől eltitkolt összeg. A csekknek értékesítése nehézségbe ütközött, már csak azért is, mert Mindszenty saját aláírása is szerepelt rajtuk s így könnyen nyomra vezethették volna a hatóságokat. Wydler Tivadár, a Pesti Házai Első Takarékpénztár igazgatója már korábban körülbelül négyezer dollárj értékesített Mindszenty számára a zugpiacon. A „megbízható” vevő „herceg” Eszterházy Pál, a régi Magyarország legnagyobb földbirtokosa, 242.000 hold hitbizomány ura volt. Most Wydler Eszterházy-nak ajánlotta fel a csekket is Eszterházy és jogtanácsosa, dr. Horváth Gábor a törvényes 11.72 forint

legtevékenyebb végrehajtójának, az Actio Catholica igazgatójának, Mihalovics Zsigmondnak adott, a többit pedig közvetlenül értékesítette a zugpiacon.

1946-os római útjáról Mindszenty tizenkilencezer dollárral tért vissza, ennek túlnyomó részét Spellmann amerikai bitorostól kapta. Ötezer dollárt az amerikai magyarok gyűjtöttek. Hétezer dollárt Mindszenty rögtön Rómában felhasználta. Két gépkocsit vásárolt magának, egy harmadik autót pedig a vatikáni rádió igazgatójának ajándékozott. Az igazgatóval előzőleg nem vezettek eredményre megbeszélései a vatikáni rádióba való magyar műsor beiktatásáról s az autóval kívánta megvesztegetni. A megmaradt 12.000 dollárt Mindszenty hazahozta. Kétezer dollárt megtartott magának, kétezer Mihalovics kapott, négyezret az érseki pénztárban firtalékoltak s csupán négyezret jelentettek be a Nemzeti Banknál.

helyett 35—40 forintot adott egy dollárért. „Elképzeltetetlen, — vallja Eszterházy — hogy Magyarországon akadna volna olyan üzletember, aki csekkért és bankjegyekért ilyen árat fizetett volna, mint én.”

En az említett dollárvásárlást

## Kémjelentésekért rendszeres honorárium

Az Eszterházy Pállal kötött üzlettel egyidőben Mindszenty Rómába is kicsempészt: egy ötezer dolláros csekket személyes megbízottjához, Péterffy Gedeonhoz. Péterffynek alapos gyakoriata volt a valutaüzelvekben: még mint a budapesti papnevelde vicerrektora elfekeltéze 1.300 dollárt Mindszenty részére. Az Amerikából behozott dollárokból három ezer dollárt Romániába, Jugoszláviába és Csehszlovákiába küldött „missziós papok között” osztott ki Mindszenty. Kétezer dollárt a Landshutban és Münchenben működő fasizta magyar papok részére juttatott, akik a felszabadító szovjet csapatok elől menekültek Németországba, s ott agitációs tevékenységet fejtenek ki a demokrácia ellen.

Mihalovics Zsigmondnak Mindszenty összesen 28.000 dollárt adott át.

Ezeknek egy része az Esztergomban járt amerikai személyiségektől, Mr.

azért eszközöltem, mert ezzel Mindszenty József esztergomi érseket, a magyar legitimista mozgalom elismert vezetőjét kívántam támogatni anyagilag...

Érdekemben állt így cselekedni, mert a Habsburg-dinasztia Magyarországon történelmi birtokaitól én komoly anyagi előnyöket, elsősorban a földreform céljaira igénybevevett jelentős birtokaimnak visszaadását reméltem.

Az „egyszerű” valutaügy mögött így lapul meg a tulajdonképeni politikai indok: az ország két legnagyobb földesurának, a hercegprímásnak és Eszterházy hercegnek összefogása uralmuk s nem utolsósorban az elvesztett százézer holdak visszaszerzéséért. Egyébként Eszterházy eléggé „nyugodtan” vett részt az üzletben: Wydler jelentette Mindszentynek, hogy a „herceg” kicsempészi Magyarországról a csekket. Ötezer dollárt ezreddolláros bankjegyekben vett át Eszterházy Mindszentytől s bár tartott tőle, hogy a magascímletű bankjegyek hamisak, mégis vállalta a kockázatot — a „magasabb”, politikai cél érdekében. Mindszenty vallomásaiban is elismeri: „Bóka Imre (Mindszenty jószágkezelője) az ő kezélsére bízott dollárocskékért és effektív dollárt előzetes tudommal és beleegyezéssel adta el a fekete-piaci árfolyamon Eszterházy Pál hercegnek.”

Foxtól, Mr. Brownától és Mr. Flynn-től származott. Mindszenty maga úgy nyilatkozik, hogy e három amerikaitól legalább 60.000 dollár körüli összeget vett át Esztergomban. Mihalovicsnak Salzburgból Nagy Miklóshoz, az Actio Catholica titkárához intézett levele világosan megmutatja, mire kellett a pénz Mindszentyéknek: „Az európai egységet szolgáló iroda (a kémiroda) tervét ma az Eminenciás Ur elé terjesztettem, ismertette előtte a gondolatot, úgy, ahogy azt te felvetted, kértem hozzájárulását. Javasoltam, hogy az irodát Brüsszelben állítsuk fel. Az én vezetésem alatt működnek, még akkor is, ha kimennek Amerikába. Boldog lennék, ha közölnéd velem további gondolataidat s most már anyag kellene, és pedig komoly anyag. Végy magad mellé segítőket. Ha honorárium kell, abból az ötezerből vedd, amit Jankójtól kell megkapnod.” A „komoly anyagért”, a kémjelentésekért nem fukszalkodott a pénzzel sem Mindszenty, sem Mihalovics. Ezt mutatja Ispánky Béla

kollégiumi prefektusnak, az angol kémiszolgálat beszervezett ügynökének vallomása is. „Felkerestem Tóth Lászlót (a Nemzeti Újság volt szerkesztőjét)... Hangsúlyozta, hogy addig, amíg Mihalovics itthon volt, rendszeresen készített és adott át neki „helyzetjelentést” hetenként egy alkalommal, havonta pedig az egész hónap anyagát összefoglalóan továbbította. Ezért a munkájáért Mihalovicstól havonta 5—600 forintot kapott. Kijelentette, hogy ha továbbra is kap ilyen irányú munkáját fizetést, hajlandó Mihalovics kérésére (a további kémjelentések összehajtásának) eleget tenni. Kijelentettem neki, hogy az általa kért összeg rendelkezésére fog állni.” Tóth ott helyben el is szedte Ispánkytól a nála lévő 300 forintot „előlegként” s néhány nap múlva kész volt a jelentés. Ispánky a maga és Tóth közléseit hét alkalommal írta meg külföldre.

## „Ez illegális pénz”

Mindszenty maga is elismeri, hogy komoly összegeket szánt a kémiszervezet finanszírozására. „Nagyobb összegű dollárt kaptam Mr. Fox budapesti tartózkodása alkalmával

## A bankár és a jezsuita szerzetes „gyümölcsöző együttműködése”

A valutaüzelvek egyik lebonyolítója Földes Károly budapesti kereskedő Mindszenty régi ügyfele volt. Vallomásából kiderül, hogy a Mindszentytől kapott 28.000 dolláron kívül Mihalovics még legalább 20.000 dollárral és 15.000 svájci frankkal károsította meg a magyar nemzetgazdaságot. A sibilásba bekapcsolták Práger Sándor disszidált budapesti olajkereskedőt is, s tevékeny részt vett bennük Várady János. Jellemző ezeknek az ügyleteknek a természetete, hogy

Várady nem találta szerzetesi mivoltával összeegyeztethetőnek az uszorát sem.

Bizalmas ügynöke, Nagy György révén 200.000 forintot kladott heti 2 százalékos uszorakamatra. Rajle Jakab jezsuita szerzetes külföldről rendszeresen, rejtjelezve értesítette Váradyt, milyen dollársegélyek felett rendelkezik az összegeket dr. Tolnay Dezső, a Magyar Nemzeti Takarékpénztár igazgatójának részére az USA-ban depozáltatta, a szökni készülő Tolnay pedig

forintban, zugárfolyamon kifizette az ellenértéket Várady-nak. Tolnay vallomása szerint ez az ügylet ötezer dollárt tett ki. A bankár és a jezsuita szerzetes más irányban is gyümölcsözően működött együtt: Várady az illegális pénzalapból ötven ezer forintot adott át Tolnaynak, ezt az összeget kölcsönképpen Gosztonyi Sándor szücs kapta meg — havi 2500 forint uszorakamatra.

A rendőri nyomozás adatai azt bizonyítják hogy Mindszenty kb. 97.000 dollárt s az ő beleegyezésével tudta Mihalovics és Várady további 25.000 dollárt és 15.000

tőle — vallja —, majd Flynn atya tartózkodása alkalmával az utóbbi-tól. Egyikük 12.000, másikuk 20.000 dollár. hozott emlékezetem szerint.”

Flynn atya a CIC, az amerikai titkosszolgálat ügynöke Magyarországon

az amerikai segélyszervezetben működött, de a „jótékonysági” szerep csak álarcul szolgált a kémkedés leplezésére. A Magyarországról kiszöktött Mihalovicsot Bécsben ő vette gondjaiba. A Foxtól és Flynn-től származó pénz volt a Mihalovics—Mindszenty-féle hírszerző szerv anyagi alapja. A ti kos alap öröke, Várady János jezsuita szerzetes vallomásaiban elmondotta, hogy Mihalovics szökése előtt a házkutatástól való félelmében 260.000 forintot adott át neki megörzésre. „Ez illegális pénz, félek attól, hogy megtalálják” — mondotta. Mihalovics szökése után Nagy Miklós, az Actio Catholica hitbuzgalmi vezetője 103.000 forintot elvit: kisebb-nagyobb összegek formájában az illegális pénzalapból. „Tudomásom volt arról — szól a jezsuita szerzetes vallomása —, hogy Mihalovics a nekem átadott idegen valutát és forintot külföldről kapta, hogy azt hírszerzési célokra használja fel.”

svájci frankot vont el a magyar nemzetgazdaságtól.

Együttesen 120.000 dollár körüli összeggel károsították meg a magyar államot.

Mindszenty a magyar demokráciával szemben tanúsított ellenséges magatartásának hangsúlyozására a miniszterelnöki fizetés háromszorosában megállapított javadalmazást nem vette fel az államtól s ugyanakkor illegális működésében, kémiszolgálatának kiépítése során az eddig kiderített, feketén beváltott dollárösszegekért körülbelül 4 millió forintot zsebelt be.

## Megalakult a Hőgazdálkodási Tudományos Egyesület

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének keretében január 20-án alakult meg a Hőgazdálkodási Tudományos Egyesület. Az alakuló ülésen Komondi Zoltán műegyetemi tanár az energiaforrások jobb kihasználásáról beszélt. Az egyesület egyik feladata lesz annak kikutatása, hogy a hazai silány minőségű szeneket hogyan lehet a leggazdaságosabban felhasználni. Pikler Ferenc, az egyesület elnöke az újítók szerepére mutatott rá az egyesület munkájában. Zentai Béla, a Természettudományi Egyesületek Szövetségének elnöke a Tudományos Tanács komoly segítségét ígérte meg az új tudományos egyesületnek.

**Kiárusítás!**  
**GRUNFELD**  
üveg, porcellán és háztartási cikkek üzlet  
BLAHA LUJZA-TÉR 3